

РЕШЕНИЕ

№ 3

гр. Варна, 03.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, V СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Галина Чавдарова

Членове: Ралица Ц. Райкова
мл.с. Марина К. Симова

при участието на секретаря Мария Д. Манолова
като разгледа докладваното от Ралица Ц. Райкова Въззивно гражданско дело
№ 20233100502120 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Образувано е по **въззивна жалба** вх. № 51619/10.07.2023г., подадена от „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „Дианабад“, ул. „Г. М. Димитров“ № 1, представлявано от Б. Г. И. и Р. В. М. – изпълнителни директори, срещу Решение № 2083/ 11.06.2023г., постановено по гр.д. № 4566 /2022 г. на Районен съд – Варна, 20-ти съдебен състав, с което жалбоподателят е осъден да заплати на Н. В. А., ЕГН *****, с адрес: ***, сумата от 25000,00 лв., като частичен иск от целия в размер на 50000,00 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, представляващи болки и страдания вследствие на ПТП, виновно причинено на 07.12.2018 г. от Д. В. В. в гр. Варна, на кръстовището между бул. „Вл. Варненчик“ и бул. „Република“ при управлението на л.а. „Фиат Пунто“, с ДК № *****, застрахован по „Гражданска отговорност на автомобилистите“ в ответното дружество с полица № ****, валидна до 07.08.2019 г., ведно със законната лихва върху

главницата , считано от датата на подаване на исковата молба - 06.04.2022 г., до окончателното ѝ изплащане, на основание чл. 432, ал.1 от КЗ.

В жалбата се излага, че решението е неправилно, незаконосъобразно и постановено при съществени процесуални нарушения. Първоинстанционният съд неправилно бил приел, че ищецът е получил в резултат на ПТП-то контузия на тазобедрена става, като самият ищец бил посочил и че всички останали наранявания в областта на дясната половина на тялото са „натъртвания“. Твърди и че счупването на голяма изпъкналост на лявата раменна кост и изпадането в безсъзнание не били установени по делото. В първоначално съставената медицинска документация било констатирано само затруднено движение в раменна става, а едва на 18.04.2019г. било диагностицирано счупването. Съдът бил пренебрегнал и заключението на вещото лице по СПЕ по отношение на извода му, че ищецът се бил възстановил от преживяното събитие. Въз основа и на неправилно възприета фактическа обстановка, ВРС бил определил размер на обезщетение от 25 000 лв. Излага и че обезщетението не било съобразено с общественоекономическите условия в страната към деня на ПТП-то и не отговаряло на общественото разбиране за неговия справедлив размер. Обобщава, че съдът не бил формулирал правния си извод, при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, в резултат на логическа зависимост и обвързаност на всички събрани в хода на процеса доказателства и бил допуснал съществено процесуално нарушение на 235. ал.2 вр. с чл.12 ГПК на чл. 236. ал.2 от ГПК, рефлектирало в решаващия извод на съда относно приложението на материално-правната норма на чл.52 от ЗЗД и постановяването на необоснован съдебен акт. В условията на евентуалност сочи, че обезщетението не следвало да надвишава 5000 лв. Моли решението на първоинстанционния съд да бъде отменено изцяло, евентуално присъдената сума намалена. Претендира разноски за двете инстанции.

В срока по чл. 263, ал.1 ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба, с който се оспорват доводите изложени във въззивната жалба, като се твърди, че първоинстанционното решение е правилно, законосъобразно и мотивирано. По делото пълно и главно били установени всички елементи от фактическия състав на неправомерното увреждане по чл.45, ал.1 от ЗЗД, въвеждащ общата забрана да не се вреди другиму, а именно деяние, неимуществени вреди - болки и страдания, причинно-следствена връзка между деянието и вредите, противоправност и вина. Доколкото ПТП било настъпило по вина на лицето, ползващо се от клаузите на застраховка „Гражданска отговорност“, в качеството си на собственик и водач на увреждащото МПС (чл.477, ал.1 от КЗ), с което било извършено виновното противоправно деяние, в причинна връзка с вредоносния резултат, то се

налагал изводът, че искът за заплащане на обезщетение бил доказан по основание. Внезапното влошаване на качеството на живот на ищеца, претърпените травми и негативните психически преживявания в резултат на получените травми, били пряка последица от настъпилото ПТП и като се имало предвид периода на възстановяване, както от телесните увреждания, така и от психологическите травми, следвало да се приеме, че се касаело за не кратък период на възстановяване на травмите на физиката, но в същото време дълъг период на възстановяване /при това към момента не напълно/ на психиката на ищеца. И не на последно място при определяне размера на обезщетението, следвало да се отчете и факта, че ищецът бил изживял допълнителен стрес и от обстоятелството, че бил блъснат именно на пешеходна пътека, където обичайно пресичащите се чувствали най-сигурни. Счита, че обезщетение в размер на 25 000 лв. не накърнявало моралния принцип на справедливо обезщетяване и напълно покривало претърпените вреди. Моли съда да потвърди решението и за присъждане на разноски за въззивната инстанция.

В открито съдебно заседание, страните не се явяват и не се представляват, като са депозирали писмени становище преди датата на насроченото осз. Въззивникът - застраховател поддържа жалбата и моли за нейното уважаване, прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на насрещната страна и претендира разноски, съобразно представен списък, който обаче не се представя към молбата. Въззиваемата страна поддържа депозирания отговор, моли за потвърждаване на решението, прави евентуално възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение и представя списък с разноски, като моли за присъждането им.

За да се произнесе по подадената въззивна жалба, настоящият състав съобрази следното:

Първоинстанционното производство е образувано по предявен от Н. В. А., ЕГН *****, с адрес: *** срещу ЗАД „ДаллБогг: Живот и Здраве“, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж. к. „Дианабад“, бул. „Г. М. Димитров“ № 1, иск с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ за осъждане на ответника да заплати ищеца сумата от 25000,00 лв. (след допуснатото изменение в цената на иска на основание чл. 214 от ГПК), като

частичен иск от целия в размер на 50000,00 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, представляващи болки и страдания вследствие на ПТП, виновно причинено на 07.12.2018 г. от Д. В. В. в гр. Варна, на кръстовището между бул. „Вл. Варненчик” и бул. „Република” при управлението на л.а. „Фиат Пунто”, с ДК № *****, застрахован по „Гражданска отговорност на автомобилистите“ в ответното дружество с полица № ****, валидна до 07.08.2019 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба - 06.04.2022 г., до окончателното ѝ изплащане.

В исковата си молба ищецът чрез адв. Й. А. излага, че на 07.12.2018г., около 18:30 ч. в гр. Варна, на кръстовището между бул. „Вл. Варненчик” и бул. „Република”, като пешеходец изчаквал зелен сигнал на светофара на бул. „Република”, за да пресече булеварда в посока магазин „Декатлон”. Поддържа, че на зелен сигнал предприел пресичане, но изведнъж бил блъснат от лек автомобил марка „Фиат Пунто”, с ДК № *****, управляван от Д. В.. Дошлите на място контролни органи съставили Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 2943. Във връзка с настъпилото ПТП било образувано НОХД № 4063/2020г. по описа на ВРС, като на 28.01.2021 г. съдът одобрил споразумение, с което подсъдимият Д. В. В. се признал за виновен в това, че на 07.12.2018 г. в гр. Варна, при управление на лек автомобил „Фиат Пунто”, с ДК № ***** е нарушил правилата за движение - чл.6, т.1 от ЗДвП и чл.120, ал. 1, т. 1 от ЗДвП и с това по непредпазливост причинил на ищеца средна телесна повреда изразяваща се в счупване на голяма изпъкналост на лявата раменна кост, което обусловило трайно затруднение в движението на левия горен крайник за период от около 3 месеца, като деянието е извършено на пешеходна пътека, представляващо престъпление по чл. 343, ал.3, пр. последно, б. „а” пр. второ вр. с ал.1, б. „б” пр. второ, вр. с чл.342, ал.1 от НК. Ищецът излага, че непосредствено след удара изпаднал в безсъзнание, като първият му спомен е как няколко души го свестяват, а една жена му говорила да остане на земята и че линейката вече идва. Сочи, че го боляло цялото тяло и главата му кървяла, в линейката превързали раната и го откарали в спешния център на МБАЛ „Света Анна - Варна” АД. Твърди, че там му били направени прегледи, включително рентгенови снимки на главата и на дясната част на тялото и бил освободен за домашно лечение. Излага, че според лекарите получените множество натъртвания щели да отшумят в рамките на няколко

месеца. На 12.12.2018 г. лекар в Отделение Съдебна медицина при МБАЛ „Св. Анна - Варна” АД му издал СМУ, съгласно което се касае за разкъсно-контузна рана в дясна теменна област, обширни кръвонасядания в областта на дясното рамо и дясната гръдна половина, дясната мишница, двете бедра и дясната седалищна половина, контузия на дясната раменна става, контузия на дясната тазобедрена става. Посочено било, че травматичните увреждания в своята съвкупност обусловили временно разстройство на здравето неопасно за живота. Ищецът поддържа, че след инцидента изпитвал силни болки по цялото тяло, но най- силни в областта на главата, кръста, лявото и дясно рамо. Не можал да заспи от преживения стрес и силните болки, като при всяко движение на тялото усещал силна болка. Излага, че движенията на лявото рамо и кръста били силно затруднени и болезнени, а при всяко движение на ръката, изпитвал ужасни болки и не можел да я движи. Сочи, че от болки не можел да спи и се налагало да взима болкоуспокояващи за да поспи малко. Твърди, че не можел да се обслужва сам и дори за обикновените битови нужди се нуждаел от помощ. Излага, че вследствие на ПТП получил и много натъртвания по цялото тяло, като се наложило да слага компреси, за да облекчи болката. Твърди, че от претърпените травми се чувствал много зле, станал нервен, раздразнителен и неспокоен, като и най-малките недоразумения с близките му прераствали в скандали и конфликти, а от недоспиването станал още по-раздразнителен и избухлив. Поддържа, че болката в лявото му рамо се засилвала и на 15.04.2019 г. посетил ортопед, който предписал инжекции, от които болката намаляла, но не изчезнала. След като пак се усилила друг ортопед след рентгенова снимка на лявото рамо, констатирал счупване на голямата изпъкналост на лявата раменна кост, вследствие на удара в стъклото на автомобила при произшествието. Излага, че му била назначена физиотерапия. Сочи, че болките в областта на лявото рамо и кръста били много силни и продължили дълго, имал и главоболие, чувствал се като пребит и цялото тяло го боляло. Не можел да лежи, да спи или да стои. Постоянно сънувал кошмари как пресича на пешеходна пътека и го блъска кола. Не се чувствал добре и психически, изпитвал силен страх при пресичане, получавал депресивни кризи, имал натрапчиви мисли, нарушения на съня, изпадал в страхово- тревожни състояния. В следствие на кошмарите се събуждал посред нощ със силно чувство на страх, безпомощност и не можел повече да заспи. Вследствие на безсънието, през деня се чувствал

изморен, отпаднал и изтощен. Затворил се в себе си, странял от приятелите си и често си мислел, как за малко щяло да се случи най-лошото. Поддържа, че още не се е възстановил напълно и изпитва болки в лявото рамо и кръста, като движенията на лявата ръка са ограничени и болезнени. Сочи, че още се чувства нервен, разтревожен, подтиснат, угрижен и без самочувствие, контактите му с повечето приятели са ограничени, а с тези с които се среща, често стигат до конфликти. Излага, че на 03.04.2020 г. депозирал искане за заплащане на застрахователно обезщетение до ответника, като застраховател на деликвента по застраховка „Гражданска отговорност” по полица № ****, валидна до 07.08.2019 г., но до момента не е получил такова. Претендира законна лихва от исковата молба. По изложените съображения молят предявеният иск да бъде уважен. Претендират се разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 от ГПК ответникът ЗАД „ДаллБогг: Живот и Здраве” АД е депозирал писмен отговор на исковата молба чрез адв. В. П. от САК, с който исковете се оспорват по основание и размер. Не спори, че е обезпечавал покритието по застраховка „Гражданска отговорност” на л.а. „Фиат Пунто”, с ДК № ***** към датата на инцидента. Оспорва всички останали фактически твърдения на ищеца. Оспорва, застрахованото лице да е нарушило ЗДвП и ППЗДвП, съответно да е причинило процесното ПТП. Оспорва ищецът да е получил твърдените увреждания, а ако такива са настъпили сочи, че не могат да обосноват претендирания размер на обезщетението. Оспорва механизма на ПТП и че изключителна вина има застрахования. Излага, че обезщетението е неоснователно завишено. Оспорва настъпването на твърдяните неимуществени вреди в сочения размер и интензитет, както и причинно-следствената връзка между претендираните вреди и твърдяното деяние. В евентуалност сочи, че настъпването на вредите и/или забавянето на оздравителния процес е в резултат на неспазване от ищеца на лекарските предписания и предхождащи ПТП-то заболявания. Твърди, че водачът не е могъл да предвиди възникналата опасност на пътя, нито е бил длъжен, защото ищецът внезапно се е появил в полезрението му. Сочи, че ищецът внезапно пресякъл пътното платно в небезопасен момент и място, дълбоко вътре в опасната зона на движещия се на платното за движение лек автомобил. Така като не се съобразил с движещите се превозни средства ищецът нарушил нормите на чл. 113 и чл.114 от ЗДвП, което нарушение било в пряка причинна връзка с вредоносния резултат. В

условията на евентуалност се твърди, че ищецът се намирал извън очертанията на пешеходната пътека към момента на произшествието. Отделно се твърди съпричиняване, поради пресичане на опасно място, въпреки че ищецът имал заболявания със сериозно отражение върху възприятията му за заобикалящата го действителност, което се е отразило на нормалното му придвижване. По изложените съображения се моли за отхвърляне на иска. Претендира разноски.

В о.с.з. страните поддържат изразените позиции по спора чрез процесуалните си представители – ищецът чрез адв. Й. А.а, а ответникът чрез адв. Т. Г..

Въззивната жалба е подадена в срока по чл.259, ал.1 ГПК, от активно легитимирано лице, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, процесуално допустима е и отговаря на останалите съдържателни изисквания на чл.260 и чл. 261 ГПК и **следва да бъде разгледана по същество**.

Съгласно чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част. В обхвата на така посочените въззивни предели, ВОС намира обжалваното решение за валидно и допустимо.

По отношение на неправилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпореждането на чл.269, ал.1 изр.второ ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания. Релевираните от въззивника такива се свеждат до неправилност на изводите на съда.

Въззивната жалба разгледана по същество се явява неоснователна, при прието за установено следното от фактическа и правна страна:

От фактическа страна:

Приети за безспорни и ненуждаещи се от доказване по делото са обстоятелствата, че е налице сключена застраховка „Гражданска отговорност” за лек автомобил „Фиат Пунто”, с ДК № *****, обективирана в полица със срок на действие до 07.08.2019г., валидна към датата на настъпване на застрахователното събитие – 07.12.2018 г., както и че ищецът е сезирал извънсъдебно застрахователя с искане за изплащане на обезщетение, но такова не е изплатено до датата на подаване на исковата молба.

Съгласно констативен протокол за ПТП с пострадали лица № I-

2943/10.12.2018г. служители от Сектор „Пътна полиция“ при ОД на МВР около 8:30ч. са посетили местопроизшествие в гр. Варна, на бул. „Република“ на подхода от бул. „Владислав Варненчик“, в което са участвали л.а. „Фиат Пунто“ управляван от собственика Д. В. и пешеходец Н. В. А.. Отражено е, че пешеходецът е с контузия на таза, дясното рамо и главата, както и че той е виновен за ПТП, като е навлязъл на забранен червен сигнал в кръстовището и е блъснат от автомобила, извършващ маневра завои наляво на разрешен зелен сигнал. В протокола е посочено, че на пешеходеца е съставен АУАН по чл. 113, ал.1, т. 3 от ЗДвП.

При извършен преглед на 12.12.2018г., както е видно от медицинско удостоверение № 1255/2018 г., лекар в отделение Съдебна медицина при МБАЛ „Св. Анна - Варна“ ЕАД е установил следните обективни находки по тялото на ищеца по твърдения, че на 07.12.2018 г. към 18.30 - 18.40 ч. като пешеходец е бил блъснат от лек автомобил, като е бил съборен на пътното платно и за неопределен период е загубил съзнание: вертикално разположена рана с неравни ръбове и дължина около 7 см, обработена хирургически в дясната теменна област, като ръбовете на раната са спокойни; моравожълтеникави кръвонасядания, ангажиращи почти изцяло предната повърхност на дясното рамо, дясната мишница в горна трета и областта на десния голям гръден мускул; ограничени и болезнени движения в дясната раменна става; обширно моравожълтеникаво кръвонасядане по страничната повърхност на дясната седалищна половина и дясното бедро в горна половина, както и по страничната повърхност на лявото бедро в горна половина. Медикът е заключил, че се касае за разкъсноконтузна рана в дясна теменна област, обширни кръвонасядания в областта на дясното рамо и дясната гръдна половина, дясната мишница, двете бедра и дясната седалищна половина, контузия на дясната раменна става, контузия на дясната тазобедрена става, които са резултат на удари с или върху твърди, тъпи предмети и които в своята съвкупност биха могли да бъдат получени при удари от детайли на МПС в посока отляво надясно, последващо падане върху пътната настилка и удар на лявото бедро. Съгласно заключението на съдебният медик описаните травматични увреждания са обусловили временно разстройство на здравето неопасно за живота. Относно твърденията за загуба на съзнание съдебният медик е посочил, че това следва да бъде потвърдено от свидетелски показания.

От амбулаторен лист № 1401/15.04.2019 г. за първичен амбулаторен преглед издаден от лекар по физикална и рехабилитационна медицина, се установява, че при прегледа на ищеца е констатиран ограничен обем активни и пасивни движения в лявата раменна става и болезненост във всички изследвани посоки. Предписано е лечение с нискочестотно магнитно поле и аналитична лечебна физкултура като е вписана диагноза - адхезивен капсулит на рамото.

Видно от протокол от о.с.з. от 28.01.2021г. по НОХД № 4063/2019 г. по описа на ВРС, приобщено като доказателство по делото, съдът е одобрил споразумение, с което подсъдимият Д. В. В., се е признал за виновен в това, че на 07.12.2018 г. в гр. Варна, при управление на моторно превозно средство - лек автомобил „Фиат Пунто“ с ДК № ***** нарушил правилата за движение - чл.6, т.1 от ЗДвП: Участниците в движението „Съобразяват своето поведение със сигналите на длъжностните лица, упълномощени да регулират или да контролират движението по пътищата, както и със светлинните сигнали, с пътните знаци и с пътната маркировка“, чл. 120, ал. 1, т.1 от ЗДвП: Когато преминаването на пешеходците през пешеходна пътека се регулира с пътен светофар или от регулировчик, водачът на пътно превозно средство е длъжен - при подаване на сигнал, който забранява преминаването - да спре пред пешеходната пътека“ и с това по непредпазливост причинил средна телесна повреда на Н. В. А., изразяваща се в счупване на голямата изпъкналост на лявата раменна кост, което обусловило трайно затруднение в движенията на левия горен крайник за период от около 3 месеца, като деянието е извършено на пешеходна пътека и на основание чл.343, ал.3, пр. последно, б. „а“, пр. 2, вр. ал.1, б. „б“, пр.2, вр. чл.342, ал.1, вр. чл. 55, ал.1 т.1 от НК, му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от единадесет месеца, изтърпяването на което е отложено за срок от три години

За установяване на претърпените от ищеца болки и страдания, по почин на ищеца са ангажирани гласни доказателства посредством разпита на свидетелката Ю. М. А.а – съпруга на ищеца. По почин на ищеца е разпитана и свидетелката Е. А. Д. – А., която е допусната за установяване, че ищецът е изпаднал в безсъзнателно състояние.

За процесния инцидент съпругата на ищеца /св. А.а/ сочи, че той ѝ се обадил, че е претърпял катастрофа и е в спешния център на Св. Анна.

Свидетелката взела такси и към 19:30 ч. била при него като тъкмо шиели 10 см кървяща рана в дясната част на главата. Ищецът бил гол и изглеждал много зле, стресиран, уплашен, целият треперел и даже не знаел какво му се е случило. Излага, че обикаляли от кабинет на кабинет при травматолози, като установили, че ищецът е ударен в дясно, ляво рамо, кръста, двете бедра отстрани, освен голямата рана прорезна на главата. Лекуващият лекар казал, че дълго ще го боли, като му предложили да остане в болницата. Ищецът обаче отказал, а лекарят казал, че по-добре ще се възстанови в домашни условия отколкото в болницата, като двамата се прибрали около 22:30 ч. с такси. Свидетелката сочи, че той цялата вечер имал кошмари, стряскал се, не знаел къде се намирал, а на сутринта имал големи кръвонасядания с отоци в областта на гърдите и на двете рамена, трудно се придвижвал и не можел да си изпълни елементарните хигиенни нужди. Свидетелката го събличала и обличала, водела го за баня и го къпела, водила го и до тоалет. Излага, че си взела един месец неплатен отпуск, за да може да помага на ищеца в елементарните нужди. Обслужването продължило над 30 дни. Излага, че раната на главата минала след четири месеца, като се наложило да я чистят от гноясване, но лявата ръка останала като вдървена и ищецът не можел да я вдигне повече от хоризонтално положение. Когато отишли на преглед при друг ортопед, след снимка се установило, че е била счупена и вече е зараснала, но неправилно се е подхождало към нея и лекарят препоръчал физиотерапия и рехабилитация, на които ищецът ходил два месеца. Соци, че ръката се раздвижила лека, но останали болки при смяна на сезоните. Излага, че преди това ходил на лекари да му бият инжекции в раменете за болките, но не било обърнато внимание на счупването. Свидетелката поддържа, че ищецът много трудно заспивал вечер и то за кратко, като се стряскал и събуждал. Започвал да се оглежда в стаята, питал къде е, сънувал, че пак го удря кола. Излага, че от бърза помощ изписали на ищеца лекарства за мазане и пиене, а впоследствие взимал за болки аулин и нимезил. Излага, че болките в дясното рамо и ръката минали след четири месеца, но болката в лявото рамо останала, като доктор поставил диагноза замръзнало рамо. Наложило се пак да ходи на рехабилитации и физиотерапии, впоследствие ходил на кални бани в Павел баня за водолечение с минерална вода. Соци, че в момента ръката на ищеца е възстановена на 90 %, с болки при смяна на времето, както и при натоварване, което налага да пие лекарства. Излага, че

ищецът не е изпадал в депресия, но се променил много, не искал никой да го вижда в това състояние, избягвал контакти с приятели, станал затворен, раздразнителен, сприхав, всичко го дразнело, включително, че не можел да върши елементарните си неща и се налагало свидетелката да му помага. Излага, че от здрав, активен мъж, станал безпомощен, който има нужда от нейната помощ и това много го стресирало, а на моменти и агресирало. Поддържа, че ищецът не се е възстановил напълно психически и продължава да е отдръпнат, затворен и замислен. От жизнерадостен, весел шегаджия, изведнъж се затворил в себе си. Сега по-рядко сънувал кошмари. Наложило се да му леят куршум за да не му остане трайна травма. Свидетелката сочи, че двамата пресичат на светофар хванати за ръце, оглеждат се и чакат да тръгне народа, за да тръгнат и те. Соци, че възстановяването на лявата ръка отнело шест-седем месеца откакто установили, че е счупена, а за другата болката започнала да отшумява на третия месец. Излага, че ищецът през деня излиза сам, а вечер почти не излиза, сочи, че навсякъде ходят заедно. Соци, че няма медицинско образование, но може да направи разликата в състоянието на ищеца преди и след травмата. Излага, че не може да се протегне както преди и да вземе нещо от висок рафт, защото е ограничен в движението. В началото много трудно ходел и свидетелката го подкрепяла, за да отиде до тоалетната и до банята да седне на табуретката, за да може тя да го изкъпе. Поддържа, че отишли на преглед по-късно за рамото при друг ортопед, защото другите травми лека полека отшумели - на краката и кръста, но с течение на времето лявата ръка постепенно се схващала и много ограничила движенията си. Те били ограничени от самото начало, но очаквали да се възстанови постепенно, а и докторът казал, че дълго ще го боли по принцип. Свидетелката сочи, че все още ищецът изпитва главоболие и почти всекидневно взима обезболяващи хапчета.

Свидетелката Д. - А. излага, че не помни датата на ПТП, на което станала свидетел, но било тъмно, когато видяла как пред тях една кола блъска човек на кръстовището. Излага, че били във втората кола на светофара, когато завивали надясно покрай Кулите близнаци в посока Икеа. Когато светнало зелено потеглили бавно, а колата пред тях спряла изведнъж, съответно и те, а от тяхно ляво дошъл автомобил, който блъснал един пешеходец, пресичащ на пешеходната пътека. Всичко станало много бързо, веднага излезли и искали да помогнат на човека. Излага, че в началото човекът бил в безсъзнание, но не

може да каже за колко време. След това се свестил като имал кръв на главата. Много хора спрели да помогнат, някои се опитали да го вдигнат, но едно момиче казало да не го вдигат, защото ще стане по-зле. Свидетелката се обадила на 112. Излага, че не е говорила с пострадалия, но другите хора го питали дали е добре, как се чувства, по-активно едно момиче. Пострадалият бил много объркан, в началото казал, че не помни какво се е случило, а впоследствие, че отива да вземе жена си от работа. Разговаряли с него и постоянно поддържали контакт, за да разберат дали той се чувства добре. Сочил, че била там когато дошла линейката, за която звъняла два пъти. Медиците прегледали пострадалия и шофьора, защото и той бил много притеснен. Дошлите полицаи разпитали и взели контактите на тези, които били там, след което свидетелката си заминала. Поддържа, че ищецът първоначално лежал на земята, а хората му говорили, но той бил объркан. След известно време го повдигнали и подпрели на един стълб вдясно на тротоара, а той вече говорел по-адекватно, даже в един момент искал да си тръгва, но изчакали линейката. Свидетелката сочил, че за нея безсъзнание означава, че първоначално помислила ищеца за умрял, защото за секунди бил със затворени очи. Дошлите хора започнали да го пипат, побутват и да го разпитват и тогава той започнал да отговаря, но няколко секунди не отговарял. Свидетелката била на два метра от ищеца, като със съпруга си, който управлявал автомобила веднага излезли и отишли при него. Сочил, че завивали на зелено, а пред тях имало кола, която тръгнала на зелен светофар, а те след нея. Автомобилът пред тях обаче спрял, защото пред него изхвърчало човешко тяло на пешеходната пътека. Свидетелката видяла как влиза в кръстовището автомобилът, който ударил ищеца. Сочил, че не може да прецени на какво разстояние е бил пешеходецът от тротоара. Излага, че в момента, в който тръгнали надясно, видели отляво как идва една кола и как едно тяло полита във въздуха.

По искане на ответника са ангажирани гласни доказателства за установяване на твърденията във връзка с възраженията за съпричиняване посредством разпита на свидетеля Д. В., който е и самият делинквент. Същият сочил, че не си спомня нищо за ПТП през 2018 г. и не е бил подсъдим за това през 2021 г. Впоследствие сочил, че е участвал в ПТП, при което ударил човек на завой, за което го осъдили условно и си платил. Сочил, че влизал във Варна на ляв завой на двете кули нагоре към бул. „Република“, като било

тъмно. Видял пешеходеца много късно, който бил с черни, тъмни дрехи. Той бил малко след пешеходната пътека, извън нея, под една осветяваща табела. Ударил го когато завивал. Сочил, че веднага след удара видял пешеходеца, който бил адекватен. Той седнал и казал, че е добре, на въпрос на свидетеля. Излага, че не му е направило впечатление ищещът да не е бил адекватен известно време. Свидетелят седял на другия край, защото самият той не бял на себе си. Излага, че в началото на 2022г. претърпял инсулт вследствие, на което имал загуба на памет.

Допуснато, изготвено и прието по делото е заключение на вещото лице А. В. по САТЕ, което не е оспорено от страните и което съдът кредитира, като кореспондиращо с останалия доказателствен материал. Вещото лице сочи, че ПТП е настъпило по следния начин: около 18:24 ч. л.а. „Фиат Пунто" с ДК № ***** с водач Д. В. В. се движел по бул. "Вл. Варненчик" в посока от запад към изток (към Центъра на гр. Варна) в дясната от двете крайни леви ленти спрямо посоката на движение с намерение да завие на ляво и да продължи по бул. „Република" в посока север. В това време ищещът се намирал на североизточния ъгъл между бул. „Владислав Варненчик" и бул. „Република" с намерение да пресече платната за движение на бул. „Република" в посока запад. След изгасване на разрешителния сигнал на светофара лекият автомобил навлязъл в кръстовището с маневра завой на ляво и с равномерна скорост от 21.6 км/ч, като докато още бил в кръстовището, светнал разрешителен сигнал на светофара в посоката на движение на ищещ-пешеходец и същият предприел пресичане, но след като изминал разстояние от около 1.8 м в зоната на пътната маркировка М8.2 - „Пешеходна пътека" със скорост от около 3.9 км/ч бил ударен от идващият му от ляво лек автомобил и паднал на пътната настилка. За лекия автомобил ударът бил в предна дясна част, а за пешеходеца в лявата страна на тялото и левите крайници, като при падането на пътната настилка съприкосновението било с дясната част на тялото и десните крайници. Вследствие на удара по автомобила били нанесени материални щети - охлузвания по предна дясна част и счупено обзорно челно стъкло, а по пешеходеца настъпили телесни увреждания. Съгласно заключението към момента на ПТП асфалтовата пътна настилка в района на местопроизшествието е била суха, а трисекционната светофарна уредба на кръстовището е работила. Сочил се, че пешеходецът не е имал видимост към посоката, от която е идвал лекият автомобил. Сочил се, че

опасността е възникнала когато лекият автомобил е навлязъл в кръстовището след изгасването на зелен сигнал на светофарната уредба, в момента на смяна на от жълт на червен сигнал за посоката му на движение. Излага се, че пешеходецът е имал възможност да предотврати удара, ако се е огледал напред и наляво спрямо посоката си на движение, за да види лекият автомобил, но в този момент е било нужно да осъществи визуален контрол назад и на ляво.

Изготвено, изслушано и прието е заключението на вещото лице д-р Д. Д. по допуснатата СМЕ, което съдът кредитира като неоспорено от страните и кореспондиращо с останалия доказателствен материал. Вещото лице установява, че ищецът е получил следните травматични увреждания: счупване на голяма изпъкналост на лявата раменна кост, разкъсно-контузна рана по окосмената част на главата, контузия на дясната раменна става, кръвонасядания в същата област, дясната мишница, гръдния кош, двете бедра и дясната седалищна половина. Поддържа се, че описаните травматични увреждания са резултат на удари с или върху твърди, тъпи предмети реализирани в описаните анатомични области, респективно от удар от детайл на лек автомобил в областта на лявото бедро, прехвърляне през капака на същия, удар на главата в предмет с подчертан ръб, последващо падане и удар в подлежащата настилка. Излага се, че счупването на голямата изпъкналост на лявата раменна кост е обусловило трайно затруднение в движенията на левия горен крайник за период от около три месеца, след който функцията на крайника се възстановява без дефицит. В своята съвкупност останалите травматични увреждания са обусловили временно разстройство на здравето неопасно за живота. Експертът сочи, че към настоящия момент няма данни за възникнали усложнения. Излага се, че при първоначалния преглед и при издаване на СМУ не е отразено единствено счупването на лявата раменна кост. Сочи се, че преди процесното ПТП ищецът е страдал от високо кръвно налягане и неинсулинозависим захарен диабет, които хронични заболявания не са оказали влияние върху възприятията му, нито нормалното му предвижване. При изслушването си в о.с.з. вещото лице допълва, че и сега може да продължават болките при физическо натоварване на ставата и те не се приемат за възстановителен процес. Сочи, че в досъдебното производство няма показания, които да съответстват на така безсъзнателно състояние, което като минимум трябва да бъде в продължение на минути и повече. Излага, че

когато е за секунди се счита за временно увреждане на съзнанието, което отзвучава без никакъв дефицит и не е опасно за здравето, като обичайно това състояние се отдава на състоянието на шок на преживяната травма, но много бързо възстановява основната дейност на централната нервна система. Поддържа, че остеопорозата не е в резултат на увреждането, а на възрастови изменения и не е оказала влияние на възникване на травмата. Излага, че несъмнено при остеопороза възстановителният процес се удължава. Твърди, че функцията на крайника към момента на прегледа и изготвяне на експертизата е възстановена, единствено се установява разкъсно-контузна рана, която е завършила своя оздравителен процес с белег в областта на дясна ушна мида. Сочи, че съобщенията от ищеца болки не определят основната функция на крайника, съответно възстановяването. Излага, че хроничните заболявания хипертония и захарна болест не са оказали влияние върху възстановителния процес. Счита, че травмата в областта на лявата раменна става е във връзка с възникналото ПТП.

От приетото заключение на вещото лице А. Ц. по допуснатата СПЕ, което съдът кредитира като неоспорено от страните и в съответствие с останалите събрани доказателства, се установява, че към настоящия момент ищецът е възвърнал нормалния си начин на живот в ежедневието, който е бил преди преживяното ПТП. Излага се, че до голяма степен травмата е преработена, като е останала една тревожност, която се усилва при необходимост да се пресича отново пешеходна пътека. Вещото лице не е установило симптоми, които да дават основание за наличие на депресия. Поддържа се, че до голяма степен ищецът се е възстановил от преживяното събитие. Вещото лице излага, че за известен период от време ищецът е имал нужда от обгрижване и е бил в състояние на зависимост от друго лице при ежедневните изисквания на живота. Като по-съществено отражение върху живота на ищеца се открояват по-високата раздразнителност, социалната изолация и нарушеният сън, както споделените кошмари свързани с коли и катастрофи. При изслушването си в о.с.з. вещото лице допълва, че тревожността ще остане почти постоянно в психиката на ищеца, основно и предимно при пресичане на пешеходна пътека и няма как да изчезне напълно. Сочи, че ищецът разполага с необходимия психичен ресурс да се справи с такова травматично събитие и без допълнителна подкрепа. Излага, че реакцията на ищеца е в рамките на нормална психологична реакция при

преживяна травма.

Правни изводи, въз основа на възприетата фактическа обстановка:

Съобразно разпоредбата на чл. 432, ал.1 от КЗ, увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност" при спазване на изискванията на чл. 380. В конкретния случай, именно това е и характера на предявения иск – пряк иск на увреденото лице срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на делинквента.

Установява изпълнението на изискванията по чл. 380 от КЗ, като е прието за безспорно и ненуждаещо се от доказване, че ищецът е отправил искане до застрахователя за изплащане на обезщетение на 03.04.2020г., като такова не е било изплатено.

За успешното провеждане на предявения иск в тежест на ищеца /въззиваема страна в настоящото производство/, е да установи при условията на пълно и главно доказване: наличието на валидно застрахователно правоотношение между делинквента и ответника, настъпване на покрит застрахователен риск в срока на валидност на застрахователната полица и размера на средствата, необходими за отстраняване на щетите, възникнали в резултат на събитието. Установяването на твърденията по правоизключващите отговорността на ответника /въззивник/ обстоятелства се възлагат в негова тежест, а именно, че размерът на застрахователното обезщетение е този, посочен от ответника, в т.ч. всички факти и обстоятелства по направеното възражение за съпричиняване.

Решението се обжалва в цялост, като в жалбата се твърди, че ищецът не е доказал претенцията си по основание, а в случай, че се установи основанието жалбоподателят сочи, че определеният от съда размер не е справедлив. В жалбата не се поддържат твърденията по направеното възражение за съпричиняване, а въззивникът оспорва заключението на съда, че са установени всички елементи от фактическия състав, с което да се обоснове основателност на претенцията.

Съгласно разпоредбата на чл. 300 от ГПК влязлата в сила присъда /а практиката приравнява на този случай и сключеното споразумение/ на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това, дали е извършено

деянието, неговата противоправност и виновността на дееца. / в този смисъл Решение № 29 от 14.05.2016 г. по т. д. № 94 / 2015 г. на Върховен касационен съд, 1-во тър. Отделение/. Обвързващият характер на присъдата /споразумението/ се отнася до всички установени от наказателния съд елементи на престъпния състав. В случая и доколкото престъпният резултат включва конкретен вид телесно увреждане, а именно средна телесна повреда, изразяваща се в счупване на голямата изпъкналост на лявата раменна кост, което е обусловило трайно затруднение в движението на левия горен крайник за период от около 3 месеца, то настоящият състав е обвързан от констатирания вид на увреждането, който е част от обективната страна на състава на престъплението по чл. 343 ал.3 б. „а“ от НК. В този смисъл и безспорно установени и доказани в настоящото производство са установените с присъдата така определените от законодателя обстоятелства по чл. 300 от ГПК. Или в обобщение, съдът приема, че ищецът е доказал при условията на пълно и главно доказване извършването на деянието, противоправността му - същото осъществява състав на престъпление, поради което е и противоправно, както и виновността на водача- също установена по наказателното дело, въпреки че същата следва да се презумира в гражданския процес при наличието на останалите обективни елементи от състава на непозволеното увреждане. По отношение на тези елементи от фактическия състав на непозволеното увреждане съдът е обвързан от задължителната сила на присъдата и те не подлежат на повторно изследване.

От събраните писмени, гласни доказателства и изготвените съдебно-медицинска и съдебно-психологична експертизи се установяват твърдяните физически болки /вкл. и тези, които не са били изследвани в рамките на наказателното производство/, страдания, негативни психически преживявания и емоционален стрес, обикновено проявяващи се при подобен вид увреждания вследствие на обездвижването на ищеца и невъзможността самостоятелно да извършва всекидневните битови дейности и да се обслужва за определен период от време. Въз основа на заключението на вещото лице по СМЕ, съдът приема, че ищецът е получил освен счупване на голямата изпъкналост на лявата раменна кост, разкъсно-контузна рана по окосмената част на главата, контузия на дясната раменна става, кръвонасядания в същата област, дясната мишница, гръдния кош, двете бедра и дясната седалищна половина, но и е загубил съзнание, за което безспорно свидетелстват гласните

доказателства. Уврежданията на ищеца не са наложили извършване на оперативни действия, но са го възпрепятствали да извършва самостоятелно ежедневните дейности по битовото му обслужване за период от около месец, през който грижи за него е полагала съпругата му. Установява се безспорно, както от медицинската документация, така и от гласните доказателства, че възстановяването от счупването на голямата изпъкналост на лявата раменна става се е проточило във времето, поради ненавременна диагностициране, което е обусловило и един по-продължителен период от около 6-7 месеца за провеждане и на рехабилитационни процедури. Вещото лице д-р Д. излага, че към датата на изготвяне на заключението функцията на крайника е напълно възстановена, като не се констатира и други усложнения. От СПЕ се установява, че макар и да е налице определена тревожност у ищеца, то той разполага с необходимия психичен ресурс да се справи с такова травматично събитие и без допълнителна подкрепа. Безспорно е установено, че реакцията на ищеца е в рамките на нормална психологична реакция при преживяна травма.

С оглед на всичко гореизложено се установяват всички елементи от фактическия състав на неправомерното увреждане, които съдът е възложил в доказателствена тежест на ищеца.

Съобразно разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД обезщетение за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. С Постановление No 4 от 23.12.1968г. на Пленума на Върховния съд, което е постановено при действието на отменения ЗУС и е определено като задължително за съдилищата, съобразно Тълкувателно Решение No 1 от 2010г. по тълк.д. 1 / 2009г. на ВКС, са дадени надлежни разяснения за критериите, от които следва да се ръководи съда при определяне на размера на обезщетението по справедливост. Според мотивите в посоченото постановление, понятието "справедливост" не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства при телесните увреждания могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и пр. От значение са и редица други

обстоятелства, които съдът е длъжен да обсъди и въз основа на оценката им да заключи какъв размер обезщетение по справедливост да присъди за неимуществени вреди. В тази връзка, съдът извърши и подробната преценка на всички обективни обстоятелства, които следва да се имат предвид при определяне на размера на обезщетението, а именно: характера на увреждането – нанесената средна телесна повреда, която е от естество, че възпрепятства нормалното движение на горния ляв крайник за период от около 6-7 месеца, а съответно самостоятелното му обслужване за период от около месец, като в тази връзка съдът съобрази, че към днешна дата травмите са напълно излекувани; обстоятелствата, че в резултат на случилото се ищецът е в състояние на тревожност и притеснения, свързани с пресичането на улици, като те не са обусловили такава сериозност на състоянието ѝ, което да е наложило психиатрично лечение и/или прием на някакви медикаменти. Удовлетворяването на изискването за справедливост по чл. 52 ЗЗД налага при определяне на размера на обезщетенията за неимуществени вреди да се отчита и обществено - икономическата конюнктура в страната към момента на увреждането. Същевременно обезщетението не следва да надвишава този достатъчен и справедлив размер, необходим за обезщетяването на конкретно претърпените неимуществени вреди, които могат, и поначало са различни във всеки отделен случай, тъй като част от гореизброените критерии и обстоятелства, релевантни за определяне размера на дължимото обезщетение, могат да са подобни или дори еднакви (по вид или в количествено измерение) при съпоставка на отделни случаи, но изключително рядко те могат да са идентични изцяло. След като съобрази всички гореизложени фактори, настоящият състав намира, че справедливо по смисъла на чл. 52 от ЗЗД би било обезщетение в размер на сумата от 25 000 лв. Претенцията на ищеца е до този размер, поради което и се явява основателна.

Въпреки че с жалбата не се поддържат изрично твърденията по направеното възражение за съпричиняване, за пълнота на изложението следва да се отбележи, че те не се установяват от събраните доказателства, а точно обратното.

Доколкото съдът намира за основателна претенцията за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 25 000 лв., то претенцията за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху

главницата от датата на подаване на исковата молба също се дължи.

Във връзка с обстоятелството, че претенцията на ищеца е частична, следва да се отбележи, че с решението по частичен иск за обезщетение за вреди се формира сила на пресъдено нещо относно пълния размер на дължимо, справедливо обезщетение за същите, вкл. за наличието на съпричиняване и размера му, съобразимо при определяне размера на обезщетението, с намаляването му, на основание чл.51 ал.2 ЗЗД. Съдът, сезиран с иск за остатъка от обезщетението ще се яви обвързан от преценката на съда, произнесъл се по частичния иск, относно полагащия се общ справедлив размер на обезщетението, с оглед установеното съдържание на вредите, както и относно наличието на съпричиняване и неговия размер, с оглед установените от предходния съд факти, относими към тази преценка. В този смисъл макар и първоинстанционният съд да се е произнесъл по претенцията като частична, то общо дължимото обезщетение е в размер на 25 000 лева. / в този смисъл Определение № 60243 / 22.06.2021г. по ч.т.д. 918 / 2021г. на ВКС, I то; Решение № 20 / 30.06.2020г. по т.д. 376 / 2018г. на ВКС, I ТО/.

По разноските в производството:

При този изход от спора, разноски се дължат на въззиваемата страна, която претендира такива за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 3180 лв., което е в предвидения минимален размер съобразно Наредба № 1 /09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения и след като върху сумата се начисли дължимото ДДС.

Водим от горното, съдебният състав,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 2083/ 11.06.2023г., постановено по гр.д. № 4566 /2022 г. на Районен съд – Варна, 20-ти съдебен състав.

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „Дианабад“, ул. „Г. М. Димитров“ № 1, ДА ЗАПЛАТИ на Н. В. А., ЕГН *****, с адрес: ***, сумата от **3180лв. / три хиляди сто и осемдесет лева/**, представляваща сторените от ищеца – въззиваема страна разноски за

заплатено адвокатско възнаграждение за настоящото въззивно производство,
на основание чл. 78 ал.1 от ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред ВКС, по реда
на чл.280 от ГПК, в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____